

Uchwała V/39/19
Rady Miejskiej w Nasielsku
Z dnia 28.03.2019r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nasielsk na lata 2019-2021.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018, poz. 994 ze zm.) art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 998) uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nasielsk na lata 2019-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nasielska.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Jerzy Michniecki

UZASADNIENIE

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art.176 pkt.1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U z 2018r. Poz.998).

Rodzinom przeżywającym trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m.in.opracowuje się trzyletnie programy wspierania rodziny.

Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach biologicznych.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwycięzania ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji i innych instytucji pracujących z dziećmi i rodzicami.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Józef Lubieniecki

**Gminny program wspierania rodziny
w Gminie Nasielsk na lata 2019-2021**

Nasielsk, styczeń 2019 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Nasielsk	4
II. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.	6
III. Analiza SWOT.....	6
IV. Misja	8
V. Cele główne i szczegółowe	8
VI. Realizacja programu	9
VII. Efekty i rezultaty programu.....	14
VIII. Monitoring i ewaluacja	14
IX. Instytucje realizujące Gminny program wspierania rodziny w gminie Nasielsk	17

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Nasielsk na lata 2019-2021 jest kontynuacją wcześniejszych programów realizowanych w gminie od 2013 roku.

Głównym założeniem programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania. Celami szczegółowymi programu są wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej, praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych, zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Współcześnie zakłada się, że rodzina tworzy podstawowe, naturalne i wszechogarniające środowisko życia. To grupa osób, które wzajemnie się na siebie oddziałują, stanowią system, którego elementy są wzajemnie ze sobą powiązane. Według J. Brągiel rodzina „ma ogromny wpływ na kształtowanie osobowości dziecka, rozwój jego zdolności i umiejętności osiągnięcia sukcesu”. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Zaburzone funkcjonowanie jednego z członków rodziny uderza w cały system, a zwłaszcza w dziecko jako najsłabsze ogniwo. Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej doświadcza życia w ciągłym stresie i napięciu spowodowanym chroniczną niestabilnością sytuacji, izolacji społecznej rodziny, zamiany ról w obrębie rodziny. Dziecko nie ma zaspokojonej potrzeby bezpieczeństwa, miłości, akceptacji, szacunku.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

I. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Nasielsk

Z danych Urzędu Miejskiego w Nasielsku Wydział Spraw Obywatelskich wynika, że na dzień 31 grudnia 2017 r. Gmina Nasielsk liczyła 19 460 mieszkańców, wśród których większość stanowiły kobiety. Dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia stanowiły 19 % ogółu mieszkańców Gminy Nasielsk (tabela 1). Na dzień 31 grudnia 2018 roku liczba mieszkańców w gminie nieznacznie uległa zmianie.

Tabela 1. Stan ludności Gminy Nasielsk w roku 2017 oraz w 2018.

Rok	Ogółem	kobiety	mężczyźni	wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
2017	19 460	9 792	9 668	3 778	12 518	3 164
2018	19 470	9 792	9 678	3 832	12 387	3 251

*Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Nasielsku
Wydział Spraw Obywatelskich*

Pomimo otwarcia rynków pracy przez wiele państw członkowskich Unii Europejskiej i związanej z tym migracji zarobkowej ważną kwestią społeczną naszej gminy, jak również całego powiatu nowodworskiego nadal pozostaje bezrobocie. W roku 2017 pomoc finansową z powodu bezrobocia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku przyznał 154 rodzinom, natomiast w roku 2018 ta liczba uległa zmniejszeniu. W rodzinach częstym problemem jest długotrwałe bezrobocie, które uniemożliwia aktywne i świadome uczestniczenie w życiu społecznym. Czasami dochodzi do zjawiska, które można określić jako dziedziczenie bezrobocia. Bezrobotni rodzice nie są w stanie zapewnić dzieciom odpowiedniego wykształcenia. Bezrobotni rodzice często przekazują im własny wzorzec zachowania; bezradność, poczucie niemożności zmieniania swojego życia.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów przyznania pomocy finansowej. W 2017r. kwestia bezrobocia dotyczyła 154 rodzin. Inne powody to m.in. ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, potrzeba ochrona macierzyństwa, wielodzietności (tabela 2). Natomiast w 2018 roku z powodu bezrobocia przyznano pomoc finansową 108 rodzinom.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2017r. oraz od stycznia do grudnia 2018r. udzielono wsparcia:

- w 2017r. 610 rodzin na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w 2018r. 530 rodzinom
- w 2017r. 238 dzieciom ze 142 rodzin, w 2018 r. 194 dzieciom z 77 rodzin, – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (dożywianie dzieci w szkołach),
- w 2017r. 131 rodzinom, na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zasiłki celowe na zakup żywności), w 2018r. 104 rodzinom,
- w 2017r. 1798 rodzinom, w 2018r. 1664 rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- w 2017r. 1772 rodzinom natomiast w 2018r., 1631 rodzinom – świadczenie wychowawcze na dzieci,
- w 2017r. 194 osoby uprawnione – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, natomiast w 2018r. 140 osób,
- w 2017r. wydano 125 decyzji przyznających na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, natomiast w roku 2018 wydano 106 decyzji przyznających
- w 2017r. 227 dzieci uprawnionych do stypendium socjalnego, natomiast w 2018r. 150 dzieci uprawnionych z 92 rodzin,

Tabela 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2017 oraz w 2018 r.

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Gmina Nasielsk			
	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2017	2018	2017	2018
Ubóstwo	256	205	633	480
Potrzeba ochrony macierzyństwa	51	42	302	243
w tym: wielodzietność	49	40	289	237
Bezrobocie	154	108	453	317
Niepełnosprawność	178	163	380	337
Długotrwała lub ciężka choroba	120	124	247	237
Bezradność w sprawach opiek.- wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego	81	59	351	245
rodziny niepełne	53	39	185	135
rodziny wielodzietne	17	11	113	73
Alkoholizm	31	27	59	64
Przemoc w rodzinie	3	2	15	5
Narkomania	6	5	13	11
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	3	9	3

Na koniec 2017 r. 15 dzieci z terenu gminy Nasielsk przebywało w rodzinach zastępczych, 7 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Natomiast na koniec roku 2018 16 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych, 7 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

II. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując „Gminny program wspierania rodziny w Gminie Nasielsk na lata 2019-2021” należy brać pod uwagę między innymi:

- Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 998),
- Ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 poz. 1860)
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r., poz. 969 ze zm.),
- Ustawę z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2018r. poz. 603 ze zm.).

III. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nasielsk na lata 2018-2022 • Program Przeciwdziałania Przemocy na lata 2016-2020 • Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. • Powstanie Samorządowego Przedszkola w nowoczesnym budynku. • Utworzenie Żłobka Miejskiego • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. • Funkcjonowanie dwóch Niepublicznych Przedszkoli i Żłobków 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobocia. • Wysoki wskaźnik ubóstwa. • Wysokie koszty utrzymania rodzin • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. • System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe do otrzymania świadczeń socjalnych i świadczeń rodzinnych). • Brak mieszkań chronionych i socjalnych. • Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym.

- Funkcjonowanie na terenie powiatu Hotelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej
- Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych.
- Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: policja, sąd, MOPS, PCPR, organizacje pozarządowe).
- Profesjonalna praca służb pomocy społecznej.
- Oferty sportowe i baza lokalowa (boisko ORLIK).
- Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie miasta.
- Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły.
- Funkcjonowanie na terenie miasta świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży.
- Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie miasta.
- Zatrudnienie asystenta rodziny

SZANSE

- Polityka państwa przyjazna rodzinom.
- Spadek bezrobocia.
- Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych.
- Powstanie punktu konsultacyjnego świadczącego m.in. pomoc prawną, psychologiczną.
- Utworzenie dziennego ośrodka wsparcia na terenie miasta.
- Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych.
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

- Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych.
- Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.
- Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych.
- Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci.
- Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie miasta.

ZAGROŻENIA

- Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”.
- Wzrost kosztów utrzymania rodzin.
- Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia).
- Zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców.
- Rozszerzenie kręgów ubóstwa (m.in. wśród osób pracujących).
- Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”.
- Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych.
- Ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na edukację.
- Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów.
- Wymogi zachowywania standardów w sprawie zakładania żłobków, Klubów

<ul style="list-style-type: none"> • Ustanawianie rodzin wspierających. • Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. • Rozwój wolontariatu. • Możliwość tworzenia Klubów Dziecięcych. • Edukacja rodziców • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. • Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych. • Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania. • Większa aktywność organizacji pozarządowych. • Zwiększenie i zróżnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych. • Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia. • Możliwość założenia żłobków przez osoby fizyczne. • Sprawowanie opieki przez dziennego opiekuna lub nianię. • Szkolenie opiekunek dla dzieci do lat 3. 	<p>Dziecięcych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak środków finansowych na zatrudnianie większej liczby asystentów rodziny. • Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
--	--

IV. Misja

Każdą społeczność, w której warto żyć musi tworzyć sieć ludzi dobrej woli - wspierających siebie nawzajem. Inaczej idzie w rozsypkę. Chrońmy i wzmacniamy RODZINĘ - ze szczególnym zrozumieniem.

V. Cele główne i szczegółowe

Cel główny programu:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
- Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

VI. Realizacja programu

lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
Cel szczegółowy 1: Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.					
1.	Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb).	2019-2021	Gmina, MOPS	Liczba rodzin objęta pomocą	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
2	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny lub pracowników socjalnych.	2019-2021	Gmina, MOPS	Liczba wspieranych rodzin	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
3	Propagowanie idei tworzenia klubów dziecięcych m.in. przez osoby fizyczne.	2019-2021	Gmina, MOPS, Lokalne media	Liczba przeprowadzonych akcji	Środki własne realizatorów działania
4	Wspieranie klubów działających na rzecz dzieci i młodzieży.	2019 – 2021	Gmina, MOPS, NOK, Placówki oświatowe	Liczba klubów objęta wsparciem	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	2019-2021	PCPR, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji (Komisariat w Nasielsku)	Liczba zrealizowanych programów	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców	2019-2021	PCPR, Placówki oświatowe, Poradnia Psych-Pedag., MOPS	Liczba zrealizowanych szkoleń, warsztatów, porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

7	Indywidualne poradnictwo zawodowe psychologiczne i pedagogiczne.	2019-2021	Poradnia Psych.-Pedag., PCPR, Placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy (Filia w Nasielsku)	Liczba porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
8	Organizowanie konferencji dot. problematyki rodzinnej.	2019-2021	Poradnia Psych.-Pedag., PCPR, Placówki oświatowe, MOPS, Gmina	Ilość konferencji	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
9	Rozwój wolontariatu.	2019-2021	Placówki oświatowe, MOPS, Gmina	Liczba wolontariuszy	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
10	Promowanie rodzinnej integracji.	2019-2021	Placówki oświatowe, MOPS, Gmina, Organizacje pozarządowe, NOK, Lokalne media	Ilość imprez, spotkań integracyjnych	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
11	Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.	2019-2021	Gmina, MOPS, PCPR, Placówki oświatowe	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów Liczba uczestników	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
Cel szczegółowy 2: Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.					
1	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2019-2021	Gmina, MOPS, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby	Liczba analizowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,

			Sądowej, Komenda Powiatowa Policji (Komisariat w Nasielsku)		
2	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	2019-2021	MOPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Komenda Powiatowa Policji, Placówki oświatowe, PCPR	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
3	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna).	2019-2021	Gmina, MOPS, PCPR, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4	Terapie i mediacje.	2019-2021	Gmina, MGKRPA, MOPS, PCPR, Poradnia Psych.-Pedagog.	Liczba terapii Liczba mediacji	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne.	2019-2021	Gmina, MOPS	Liczba rodzin objętych usługami	Środki własne realizatorów działania, dotacje środki zewnętrzne
6	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb).	2019-2021	Gmina, MOPS	Liczba zorganizowanych grup wsparcia	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7	Tworzenie/rozwój dziennych ośrodków wsparcia (w razie potrzeb).	2019-2021	Gmina, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba dziennych ośrodków wsparcia	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
Cel szczegółowy 3: Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodzinie.					
1	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym	2019-2021	Gmina, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych pomocą	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki

	kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.				zewnętrzne
2	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	2019-2021	MOPS, SPZOZ, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
3	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2019 – 2021	Gmina, MOPS, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku Liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4	Skierowanie i finansowanie pobytu dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych w Hotelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Maz.	2019 – 2021	Gmina, PCPR, MOPS	Liczba skierowanych dzieci/rodzin	Środki własne realizatorów działania
5	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby).	2019-2021	Gmina, MOPS	Liczba rodzin wspierających	Środki własne realizatorów działania, dotacje
6	Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających i asystenta rodziny (w razie potrzeb)	2019-2021	Gmina, MOPS	Liczba szkoleń	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-	2019-2021	Gmina, MOPS	Liczba umieszczonych dzieci	Środki własne realizatorów działania, dotacje

wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym				
--	--	--	--	--

1. Koordynator programu - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku
2. Miejsce realizacji - Gmina Nasielsk
3. Okres realizacji: 2019- 2021
4. Realizatorami programu są w szczególności:
  - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku,
  - Gmina Nasielsk,
  - Placówki Oświatowe z terenu Gminy Nasielsk,
  - Organizacje pozarządowe,
  - Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim Filia w Nasielsku,
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim,
  - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku
  - Komisariat Policji w Nasielsku,
  - Zakłady Opieki Zdrowotnej
  - Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Nasielsku,
  - Nasielski Ośrodek Kultury w Nasielsku,

5. Finansowanie programu:

- 1) Zadania publiczne Gminy Nasielsk,
- 2) Zadania publiczne Powiatu Nowodworskiego,
- 3) Zadania publiczne Województwa Mazowieckiego,
- 4) Programy grantowe i inne środki zewnętrzne.

VII. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
- Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów Programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzany, co roku. Równolegle trwać będzie proces monitorowania programu. Na zakończenie okresu trwania programu (okresu trwania pierwotnie zaplanowanego, tj. 2021r.) przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz modyfikacji programu założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

Cele ewaluacji:

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu w realizacji celów Programu.

Cele monitoringu:

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Cele ewaluacji programu to:

- doskonalenie podejmowanych działań w ramach programu,
- informacje o efektach wdrażania programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z realizacją programu,
- wzrost jakości programu,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie programu wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i jej efektami.

Kryterium Ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie również informacja czy i jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiedniości realizowanych przedsięwzięć w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg kryterium użyteczność oraz trwałość ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami. Każde kryterium może być różnie mierzone, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki).

Na potrzeby ewaluacji i monitoringu przyjęte zostaną m.in. wskaźniki zaplanowane w programie.

Proces ewaluacji programu realizowany jest trzyetapowo:

1. Ewaluacja ex-ante (przed rozpoczęciem)

Przeprowadzona została w trakcie planowania programu. W fazie przygotowywania Programu zbadane zostały w poszczególnych obszarach projektu silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).

2. Ewaluacja mid-term (w połowie realizacji)

Ewaluacja wewnętrzna przeprowadzona w połowie wdrażania programu (z uwzględnieniem corocznych raportów z monitoringu i ewaluacji programu).

Ewaluacja mid-term ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb oraz adekwatności podejmowanych działań w stosunku do realizacji przyjętych celów w programie. W wyniku działań monitoringowo-ewaluacyjnych w połowie realizacji programu zostanie przeprowadzona analiza realizacji założonych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania problemów oraz zagrożeń do dalszej realizacji.

Ewaluacja i monitoring pozwoli między innymi na aktualizację diagnozy oraz weryfikację założeń programu.

Przez cały okres realizacji programu prowadzony będzie monitoring i **ewaluacja on-going** (ewaluacja bieżąca). Zebrane w ich toku informacje przyczynią się do identyfikacji oraz zapobieganie występującym problemom w trakcie realizacji programu.

3. Ewaluacja ex-post (po zakończeniu)

Ewaluacja zewnętrzna przeprowadzona na zakończenie wdrażania programu. Ewaluacja ex-post ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiedzą na pytania czy i do, jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

IX. Instytucje realizujące Gminny program wspierania rodziny w gminie Nasielsk:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku
2. Gmina Nasielsk
3. Nasielski Ośrodek Kultury
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nasielsku
6. Komisariat Policji w Nasielsku
7. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku
8. Powiatowy Urząd Pracy Filia w Nasielsku
9. Organizacje pozarządowe
10. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
11. Zakłady Opieki Zdrowotnej w Nasielsku (SPZOZ, NZOZ)
12. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nasielsku
13. Placówki oświatowe z terenu Gminy Nasielsk
14. Lokalne media.

Sprawozdanie
z realizacji 3 letniego Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Nasielsk za .....

1) Nazwa instytucji (organizacji pozarządowej) .....

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji			Liczba osób objętych działalnością	Liczba realizowanych programów/konkursów	Liczba
		Zadanie realizowane sukcesie	Podjęte konkretne próby/realizacji	Zadanie nie realizowane (podjęte próby)			
1.	Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.						
1.1.	Pomoc rodzinom wymagającym (w uzaleźnionych porzecz).						
1.2.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystentów rodziny lub pracowników społecznych.						
1.3.	Przyprowadzanie idei tworzenia klubów dziecięcych m.in. przez osoby fizyczne.						
1.4.	Wspieranie klubów działających na rzecz dzieci i młodzieży.						
1.5.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin.						
1.6.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców.						
1.7.	Indywidualne poradnictwo zawodowe psychologiczne i pedagogiczne.						
1.8.	Organizowanie konferencji dot. problematyki rodziny.						
1.9.	Rozwój wolontariatu.						

1.10.	Promowanie rodzinnej integracji.								
1.11.	Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodziny.								
2.	Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.								
2.1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.								
2.2.	Prowadzenie mediacji sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.								
2.3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomase psychologiczne i prawne).								
2.4.	Terapie i mediacje.								
2.5.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne.								
2.6.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb).								
2.7.	Tworzenie/rozwoj działających środków wsparcia (w razie potrzeb).								
3.	Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodziny.								
3.1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.								
3.2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.								
3.3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.								
3.4.	Skierowanie i finansowanie pobytu dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych w Hotelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Maz.								
3.5.	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby).								

3.6.	Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających i asystenta rodziny (w razie potrzeby)						
3.7.	Współfinansowanie pomocy dziecka w rodzinie zastępczej, rodziną w domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, rodzinnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku przedopcyjnym						

Uwagi:

- 1) Instytucje i organizacje pozarządowe zapisują informacje o realizacji zadań tylko tych, które ich dotyczą zgodnie ze wskazaniami 3 letniego Gminnego programu wsparcia rodziny w Gminie Nasielsk
- 2) Sprawozdanie należy przekazać w formie pisemnej na adres: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku, ul. Elektronomowa 3, oraz w formie elektronicznej e-mailem: mopnasielsk@interia.eu w terminie do 25.01 każdego roku.

Sporządził:.....
 (czytelny podpis i nr telefonu kontaktowego)

..... dnia.....

